

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN VASLUI
Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Vaslui
Strada Alecu Donici nr. 2, cod 730122
tel. 0235/314706, fax 0235/314706
email: cjrae_vs@yahoo.com
site: www.cjrae-vaslui.ro

Nr. 1538 / 04.10.2021

AVIZAT,

Inspector Școlar General,
prof. Elena Mustață

SCRISOARE METODICĂ

Referința: *Învățământ special și special integrat*

An școlar 2021-2022

Cadrul normativ privind organizarea procesului de învățământ în anul școlar 2021– 2022 – noutăți, puncte critice, măsuri și acțiuni generate de acesta:

- Ordinul ME nr. 3243/05.02.2021 privind structura anului școlar 2021 -2022.
- Curriculum național: planurile-cadru, programele și manualele școlare în vigoare.
- Cadrul normativ care reglementează organizarea și desfășurarea examenului național de bacalaureat, a evaluării naționale pentru elevii clasei a VIII-a și a admiterii învățământ liceal și profesional, graficul examenelor de certificare a calificărilor profesionale, în anul școlar 2021-2022.
- Alte regulamente, metodologii specifice etc.

Măsuri care trebuie întreprinse la nivelul unității de învățământ în scopul asigurării calității procesului instructiv-educativ, cu accent pe:

- Prevenirea și diminuarea crizei de adaptare a elevului la trecerea de la un ciclu de învățământ la altul, respectiv de la învățământul preșcolar la învățământul primar la învățământul gimnazial la învățământul liceal;
- Măsuri vizând prevenirea și reducerea absenteismului și a abandonului școlar;
- Tratarea diferențiată și individualizarea predării - învățării - evaluării astfel încât să se asigure progresul școlar al tuturor elevilor;
- Parcurgerea integrală a programei/programelor școlare în vigoare, în vederea atingerii standardelor naționale, reflectate în nivelul competențelor dobândite de către aceștia și în rezultatele obținute la examenele naționale;

- Aplicarea evaluării cu scopul orientării și optimizării procesului de învățare și pentru pregătirea succesului social, în momentul integrării absolvenților pe piața muncii.

Parcurgerea planurilor de învățământ și a programelor școlare:

- ✓ **planurile de învățământ și programele școlare au fost elaborate de grupurile de lucru ale Comisiei Județene și ale Comisiei Naționale pentru Învățământ Special, discutate în această comisie, avizate de către Institutul de Științe ale Educației aprobate prin Ordin de Ministru nr. 3622/27.04.2018 și 3702/2021**
- ✓ **fiecare unitate de învățământ poate hotărî în consiliul profesoral ce programă școlară urmează să aplice în funcție de tipul și gradul deficienței, pe considerentul - resursa urmează copilul -.**
- ✓ **dacă nivelul de achiziții al copilului cu deficiență cognitivă nu permite aplicarea planurilor și programelor specifice, acestea vor putea fi adaptate în funcție de potențialul fiecărui copil, în concordanță cu nivelul de dezvoltare socio-psiho-educățională, astfel încât să asigurăm parcurgerea conținuturilor ce formează/dezvoltă competențe operaționale pe tot parcursul vieții, indiferent de disciplina de învățământ.**

În ceea ce privește **planurile/programele de intervenție educațională individualizate** acestea se aplică astfel:

- pentru toți elevii cu deficiențe, integrați în școala de masă, cadrul didactic de la clasă în colaborare cu cadrul didactic de sprijin/itinerant elaborează și aplică programul de intervenție personalizat, în funcție de nevoile și cerințele educaționale ale elevului integrat. Astfel există și se aplică programe educaționale de intervenție personalizate pentru: dificultăți de învățare, tulburări de comportament, dificultăți de adaptare, tulburări de înțelegere, hiperactivism, pentru reducerea riscului de abandon școlar din cauza rezultatelor slabe la învățătură etc.
- **pentru elevii din școlile speciale, învățarea se face prin diferențiere și individualizare, iar pentru terapiile specifice se realizează programe individuale de învățare, corectare, compensare care au ca finalitate progresul în formarea și dezvoltare personalității sale.**
- în școala de masă, elevii cu deficiențe ușoare sau medii beneficiază de servicii educaționale de sprijin, de programe de intervenție personalizate care determină progresul în învățare al elevilor, precum și adaptarea și integrarea acestora în programul școlii de masă.

Probleme identificate care împiedică participarea deplină și accesul la un serviciu educațional eficient al persoanelor cu CES, ca membri cu drepturi egale ai societății:

- Formarea cadrelor didactice atât din învățământul special, cât și învățământul de masă care școlarizează copii cu CES, pentru toate categoriile de deficiențe.
- *Cursuri autorizate de ME pentru limbajul semnelor (limbajul mimico-gestual)*
- Numărul mic de profesori de sprijin/itineranți precum și lipsa sprijinului suplimentar necesar în unele cazuri creează încă o problema privind situația copiilor cu dizabilități integrați în școli de masă.

- O altă problemă deosebit de importantă care se impune este aceea a înființării atelierelor protejate. Înființarea atelierelor protejate pentru absolvenții școlilor de arte și meserii sau liceelor tehnologice pentru învățământ special (ca etapă necesară inserției socio-profesionale).
- O problemă deosebită cu care se confruntă tot sistemul de educație specială este lipsa manualelor, ultima editare a manualelor, pentru elevii cu deficiență mintală a fost în anii '70.
- Campanie de imagine în mass-media privind reabilitarea imaginii persoanei cu dizabilități.
- Colaborare cu toți factorii responsabili pentru identificarea copiilor cu CES neșcolarizați.

Măsuri care trebuie întreprinse la nivelul unității de învățământ în scopul asigurării calității procesului instructiv-educativ, cu accent pe:

- prevenirea și diminuarea crizei de adaptare a elevului la trecerea de la învățământul primar la învățământul gimnazial și de la învățământul gimnazial la învățământul liceal;
- măsuri vizând prevenirea și reducerea absenteismului și a abandonului școlar;
- tratarea diferențiată și individualizarea predării - învățării - evaluării astfel încât să se asigure progresul școlar al tuturor elevilor;
- parcurgerea integrală a programei/programelor școlare în vigoare, în vederea atingerii standardelor naționale, reflectate în nivelul competențelor dobândite de către aceștia și în rezultatele obținute la examenele naționale;
- aplicarea evaluării cu scopul orientării și optimizării procesului de învățare și pentru pregătirea succesului social, în momentul integrării absolvenților pe piața muncii.

Resurse educaționale on line utilizate în învățământul special

- <https://wordwall.net/ro/resource/7129753/joc-de-motricitate>
- <https://wordwall.net/ro/resource/7131438/emitere-onomatopee>
- <https://wordwall.net/ro/resource/7128219/roata-silabelor>
- <https://wordwall.net/ro/resource/7448008/diferen%c5%a3iere-fonematic%c7%8e-alege-cuv%c3%a2ntul-corect>
- <https://wordwall.net/ro/resource/7349311/formarea-abilit%c4%83%c8%9bilor-de-comunicare>
- <https://wordwall.net/ro/resource/7421293/formarea-abilit%c4%83%c8%9bilor-de-comunicare-2>
- <https://wordwall.net/ro/resource/7449778/jocul-imaginilor-anotimpuri>
- <https://wordwall.net/ro/resource/7069568/formeaza-propozitia>
- <https://wordwall.net/ro/resource/6967967/ordoneaza-cuvintele-pentru-forma-o-propozitie>
- <https://wordwall.net/ro/resource/7450967/descoper%c7%8e-cuv%c3%a2ntul-ascuns>

Structura anului școlar 2020-2021

Anul școlar 2021 - 2022 începe la data de 1 septembrie 2021, se încheie la data de 31 august 2022 și are 34 de săptămâni de cursuri. Cursurile anului școlar 2021 - 2022 încep la data de 13 septembrie 2021.

Prin excepție, se stabilesc următoarele:

a) pentru clasele a XII-a zi, a XIII-a seral și frecvență redusă, anul școlar are 32 de săptămâni de cursuri, care se încheie la data de 27 mai 2022;

b) pentru clasa a VIII-a, anul școlar are 33 de săptămâni de cursuri, care se încheie la data de 3 iunie 2022;

c) pentru clasele din învățământul liceal - filiera tehnologică, cu excepția claselor prevăzute la lit. a) și pentru clasele din învățământul profesional, anul școlar are 37 de săptămâni de cursuri, care se încheie la data de 1 iulie 2022.

Anul școlar 2021 - 2022 se structurează pe două semestre, după cum urmează:

- **Semestrul I** are 14 săptămâni de cursuri dispuse în perioada 13 septembrie 2021 - 22 decembrie 2021.

Cursuri - luni, 13 septembrie 2021 - miercuri, 22 decembrie 2021

În perioada 25 - 31 octombrie 2021, elevii claselor din învățământul primar și copiii din grupele din învățământul preșcolar sunt în vacanță.

Vacanța de iarnă - joi, 23 decembrie 2021 - duminică, 9 ianuarie 2022

- **Semestrul al II-lea** are 20 de săptămâni de cursuri dispuse în perioada 10 ianuarie 2022 - 10 iunie 2022

Cursuri - luni, 10 ianuarie 2022 - joi, 14 aprilie 2022

Vacanța de primăvară - vineri, 15 aprilie 2022 - duminică, 1 mai 2022

Cursuri - luni, 2 mai 2022 - vineri, 10 iunie 2022

Vacanța de vară - sâmbătă, 11 iunie 2022 - data din septembrie 2022 la care încep cursurile anului școlar 2022 - 2023.

Programul național "Școala altfel" se va desfășura în perioada 8 - 14 aprilie 2022.

Acte normative

- Legea nr. 1/2011 Legea educației naționale, cu completările și modificările ulterioare OMECTS nr. 5547/6.10.2011 privind Regulamentul de inspecție a unităților de învățământ preuniversitar,
- O.M. nr.5530/2011 privind aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a inspectoratelor școlare
- Regulamentul de ordine interioară al ISJ aprobat de MEN
- OM nr. 5447/2020 privind Regulamentul de Organizare și Funcționare a Unităților de Învățământ Preuniversitar
- Ordin nr. 3844/2016 din 24 mai 2016 pentru aprobarea Regulamentului privind regimul actelor de studii și al documentelor școlare gestionate de unitățile de învățământ preuniversitar, cu modificările și completările ulterioare

- Ordin nr. 5561 din 7 octombrie 2011 de aprobare a Metodologiei privind formarea continuă a personalului didactic din învățământul preuniversitar, cu modificările și completările ulterioare.
- OM nr. 5574/ 7.10.2011 pentru aprobarea Metodologiei privind organizarea serviciilor de sprijin educațional pentru copiii, elevii și tinerii cu cerințe educaționale speciale integrați în învățământul de masă, publicat în Monitorul Oficial nr. 785 din 4 noiembrie 2011.
- OM nr. 5036/2015 din 25 august 2015 pentru modificarea Metodologiei privind organizarea serviciilor de sprijin educațional pentru copiii, elevii și tinerii cu cerințe educaționale speciale integrați în învățământul de masă, aprobată prin Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului 5.574/2011
- OM nr. 5086/2016 din 31 august 2016 pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind școlarizarea la domiciliu, respectiv înființarea de grupe/clase în spitale
- OMMFPSPV nr. 1985/04.10.2016/OMS nr. 1305/17.11.2016/OMENCS nr. 5805/23.11.2016, privind aprobarea metodologiei pentru evaluarea și intervenția integrată în vederea încadrării copiilor cu dizabilități în grad de handicap, a orientării școlare și profesionale a copiilor cu cerințe educaționale speciale, precum și în vederea abilitării și reabilitării copiilor cu dizabilități și/sau cerințe educaționale speciale.
- *Contextul educativ și sanitar în care se va desfășura activitatea în anul școlar 2021-2022, ca urmare a evoluției pandemiei de COVID-19.*
- Ordinul comun ME-MS nr. 5196/1759/03.09.2021 pentru aprobarea măsurilor de organizare a activităților în cadrul unităților/instituțiilor de învățământ în condiții de siguranță epidemiologică pentru prevenirea îmbolnăvirilor cu virusul SARS CoV-2
- *O.M.E.C. nr. 5545 / 10/09/2020 pentru aprobarea Metodologiei –Cadru privind desfășurarea activităților didactice prin intermediul tehnologiei și al internetului, precum și pentru prelucrarea datelor cu caracter personal*

Curriculum

- *Ordinul nr. 3622/27.04.2018 privind aprobarea planurilor-cadru pentru învățământul special preșcolar, primar și gimnazial,*
- *Ordinul nr. 3702/2021 privind aprobarea programelor școlare pentru învățământul special preșcolar, primar și gimnazial.*
- *Ordinul nr. 3414/16.03.2009 privind aprobarea Planului Cadru de învățământ pentru învățământul special clasele IX-XI, ciclul inferior al liceului, filiera tehnologică.*

Examenele naționale 2022

- OME nr 5149/30.08.2021, privind organizarea și desfășurarea evaluării naționale pentru absolvenții clasei a VIII-a, în anul școlar 2021-2022
- OME nr. 5150/30.08.2021, privind organizarea și desfășurarea admiterii în învățământul liceal pentru anul școlar 2022-2023

- OME nr. 5151/30.08.2021, privind organizarea și desfășurarea examenului național de bacalaureat – 2022
- OME nr. 5152/30.08.2021 privind aprobarea graficului de desfășurare a examenelor de certificare a calificării profesionale a absolvenților din învățământul profesional și tehnic preuniversitar în anul școlar 2021 – 2022

Documente strategice

- *Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României. Orizonturi 2013-2020-2030*
- Programul Național de Reformă 2021
- Programul de Guvernare pe perioada 2020- 2024, capitolul Politica în domeniul Educației
- Proiect de Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Strategiei naționale privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2021-2027 și a Planului operațional privind implementarea *strategiei naționale privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2021-2027.*
- Proiect de Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2021-2027 a Planului de acțiune pentru perioada 2021-2027
- Strategia educației și formării profesionale
- *Strategia privind reducerea părăsirii timpurii a școlii în România*
- Proiect de a Guvernului pentru aprobarea Strategiei Naționale pentru protecția și promovarea drepturilor copilului
- Repere metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a IX-a,
- Învățământ liceal tehnologic special și Învățământ profesional special, în anul școlar 2021-2022

Pot fi accesate pe site-ul ME, la adresa:

https://www.edu.ro/repere_metodologice_aplicare_curriculum_clasa_IX_an_scolar_2021_2022

Ce anume a generat elaborarea lor?

Necesitatea de a oferi cadrelor didactice un document suport care să asigure continuitatea între programele de gimnaziu parcurse de elevi și programa de clasa a IX-a

Necesitatea de adaptare a curriculumului/procesului de învățare pentru învățământul profesional și tehnologic special în funcție de particularitățile specifice elevilor cu cerințe educaționale speciale, de *schimbările intervenite în structura învățământului preuniversitar, de tendințele de dezvoltare economică și socială, stabilite prin documentele de planificare strategică a ofertei de formare prin învățământul profesional, respectiv Planul Regional de Acțiune pentru Învățământ (PRAI), la nivel regional, și Planul Local de Acțiune pentru Învățământ (PLAI) la nivel local, precum și de tendințele pieții muncii pentru aceste categorii de tineri.*

Care este scopul lor?

Prezentele repere metodologice au ca scop sprijinirea cadrelor didactice din învățământul special în aplicarea, în anul școlar 2021-2022, a programelor școlare , în vederea facilitării demersului

instructiv-educativ din învățământul liceal tehnologic, profesional, profesional dual special, în anul școlar 2021-2022

Ce reprezintă?

Reperete metodologice reprezintă materiale de sprijin având titlu de recomandare, fără a avea un caracter exhaustiv. Fiecare profesor va reflecta asupra propriului demers, își va păstra independența operațională în planificarea, proiectarea și desfășurarea procesului didactic, în anul școlar 2021-2022

Ce conțin?

Reperete metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a IX-a, în anul școlar 2021-2022, sunt structurate pe două secțiuni, astfel:

Secțiunea 1. Repere pentru estimarea nivelului achizițiilor învățării la finalul anului școlar 2020-2021, în vederea realizării planificării calendaristice la clasa a IX-a

1. Elemente de continuitate și de discontinuitate între programele de gimnaziu și programa de clasa a IX-a

2. Evaluarea gradului de achiziție a competențelor din anii anteriori. Evaluarea inițială a achizițiilor disciplinare

Secțiunea 2. Repere pentru construirea noilor achiziții

1. Exemple de activități de învățare

2. Recomandări din perspectiva integrării tehnologiilor în procesul de predare/ învățare Instrumente digitale pentru predare-învățare/ feedback și comunicare

3. Adaptarea la particularitățile/categoriile de elevi în risc

Planificarea și proiectarea didactică

- Elaborarea planificării calendaristice
- Proiectarea unităților de învățare
- Planificarea calendaristică – document proiectiv

Planificarea calendaristică reprezintă un document proiectiv, necesar realizării activităților didactice care permite asocierea, într-un mod personalizat, a elementelor programei (competențe specifice și conținuturi), în cadrul unităților de învățare. Acestea le sunt alocate unități de timp (număr de ore și săptămâni) considerate ca optime de către cadrul didactic, pe parcursul unui an școlar.

În elaborarea planificării calendaristice programa școlară reprezintă documentul de referință. După lectura atentă și integrală a programei școlare, elaborarea planificării calendaristice presupune parcurgerea următoarelor etape:

1. asocierea competențelor specifice și a conținuturilor prezentate în programa școlară;
2. stabilirea unităților de învățare;
3. stabilirea succesiunii parcurgerii unităților de învățare;
4. stabilirea bugetului de timp necesar pentru fiecare unitate de învățare.

Planificarea calendaristică anuală nu se realizează pe baza manualelor școlare, acestea fiind materiale curriculare adresate elevilor.

PROIECTAREA UNITĂȚILOR DE ÎNVĂȚARE

Conținuturi (detalii)	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse	Evaluare
[se menționează detalieri de conținut care explicitează anumite parcursuri]	[se precizează numărul criterial al competențelor specifice din programa școlară]	[vizate/recomandate de programa școlară sau altele adecvate pentru realizarea competențelor specifice]	[se precizează resurse de timp, de loc, material didactic, forme de organizare a clasei]	[se menționează metodele, instrumentele sau modalitățile de evaluare utilizate]

Din punct de vedere formal, proiectul unei unități de învățare poate fi realizat potrivit modelului de mai sus

PLANIFICAREA CALENDARISTICA ANUALA

Unități de învățare	Competențe specifice	Conținuturi	Nr. de ore	Săptămâna*	Observații
[se menționează titluri/teme]	[se precizează numărul criterial al competențelor specifice din programa școlară]	[din conținuturile programei școlare]	[stabilite de către cadrul didactic]	[se precizează săptămâna sau săptămânile] *	[se menționează, de exemplu, modificări în urma realizării activității didactice la clasă și semestrul]

- *notația se poate realiza prin precizarea explicită a săptămânii/săptămânilor, spre exemplu 11-15.09, sau se poate nota sub forma generică S1, pentru săptămâna 1 sau perioada S1-S3 pentru săptămânile 1-3.

Din punct de vedere formal, planificarea calendaristică anuală poate fi realizată potrivit modelului de mai sus.

Viitorul nostru depinde de calitatea oamenilor pe care îi formăm. (Eric.A.Hanushek, 2013)

SUCCES ÎN NOUL AN ȘCOLAR!

Dircător CJRAE,
prof. Daniela Laic

